

Mr. sc. Dijana SABOLOVIĆ KRAJINA

Knjižnica i čitaonica Fran Galović Koprivnica

KOMEMORACIJA BOŽENI LOBOREC

GRADSKA VIJEĆNICA, 7. SIJEČNJA. 2003.

Opraštajući se danas od Božene Loborec u ime radnika i umirovljenika Knjižnice i čitaonice "Fran Galović", gdje je kao direktorica radila od 1981. do mirovine 1988., ne mogu a da se ne osvrnem na životnu poputbinu koju je ostavila ne samo meni nego i tisućama svojih nekadašnjih učenika.

Božena Loborec rođena je 2. lipnja 1926. u Koprivnici, gradu kojeg je neizmjerljivo voljela. Osnovnu školu i gimnaziju polazila je u Koprivnici, a diplomirala je na Višoj pedagoškoj školi u Zagrebu. Kao nastavnik hrvatskog i ruskog jezika radila je u školama u Kotoribi i Koprivnici.

Božena Loborec bila je moja nastavnica hrvatskoga jezika u Drugoj osnovnoj školi, danas školi "Braća Radić". Poput mnogih njenih učenika, upravo njoj zahvaljujem ljubav koju je u nas usadila spram materinog jezika i književnosti. Boženine satove gramatike, pravopisa, kreativnog pisanja, opće kulture živo pamtim i danas. Božena nije bila samo vrstan metodičar, nego i pedagog. U našem najvažnijem formativnom razdoblju i kao čovjek i kao nastavnik imala je ulogu koja se ne zaboravlja ni u odrasloj, zrejoj pa i staroj dobi. Bila je omiljeni nastavnik zbog mladima bliskog slobodoumlja, u nas je razvijala kreativnost, znatiželju spram života, učila nas je kritičnosti, razmišljanju, zauzimanju stavova i za njih preuzimanju odgovornosti.

Ove Boženine postulate ponovno sam susrela neposredno nakon studija, tražeći zaposlenje. Zahvaljujući upravo njenom nagovoru krenula sam u knjižničarsku profesiju, a u knjižnici našla plemeniti spoj rada s knjigama i ljudima koji knjige trebaju.

Za Boženu je Knjižnica imala nezaobilazan značaj u životu našeg Grada, što je potvrđivala svojim radom kao direktorica Knjižnice. Knjižnica je tada useljena u primjeren i stalan prostor u kojem se nalazi i danas, zaposleni su novi ljudi, uvedene nove službe i usluge, proširena je mreža knjižnica u tadašnjoj koprivničkoj općini, ostvarena su nova stajališta bibliobusa, a Božena je započela rad na sustavnom povezivanju knjižnica u Koprivnici i koprivničkom području.

Škola i knjižnica - dva su radna okruženja, uz koje je nastajalo Boženino književno stvaralaštvo. Prvu pjesmu objavila je kao gimnazijalka u koprivničkom satiričkom listu Klopotec, a ozbiljnije je počela objavljivati 1968. u Republici, Kaju, Oku, Ženi, Podravskom zborniku i drugdje. Njezini radovi nalaze se u mnogim antologijama, bila je nagrađivana. Bila je urednica književnog podlistka Glasa Podravine "Ruke". Književnu afirmaciju koja je prelazila lokalne okvire stekla je zbirkom kajkavske poezije "Čez mene ljudi idu" (1970.), a zatim knjigama "Četiri dječaka i jedan pas", po kojima je snimljena i TV serija za djecu, te "S onu stranu oblaka". Slijede satiričke pjesme "Bajkači", zbirka pjesama "Dječak je korak do prašume" knjiga eseja "Skriveno u riječima koprivničkih pisaca" i knjiga poezije "Za moje blizance". Od 1986. imala je stalnu satiričku rubriku u Glasu Podravine pod pseudonimom Ivan Husni. Božena Loborec bila je član Društva književnika od 1975. godine.

Za Boženu su pisanje i čitanje bili sinonimi života. To joj je najviše nedostajalo kada sam je posljednji puta posjetila na Badnjak u njezinom domu. Bila je slaba, trpjela je jake bolove, nije željela u bolnicu iako je

svojom snažnom intuicijom predosjećala skori odlazak. No, vrlo se živo zanimala za zbivanja u knjižnici i gradu, govorila je o planovima za objavljivanje knjige Husnjevih zapisa i knjigu pripovjedaka. Njezine joj je zadnje dane olakšala obitelj Levaković koja se brižno za Boženu skrblila u posljednjih nekoliko godina, njezina prijateljica od djetinjstva Branka Vrabec i susjeda Nena Boršo. Božena je ostala bistra i vrc-kava duha sve do kraja, do zadnjeg dana je izbjegavala bolnicu, no kao što je rekla svojoj najvećoj prijateljici Branki, spoznajom da ne može pisati izgubila je smisao svojeg daljnjeg života.

Zahvalna sam Boženi za beskarajne sate razgovora, za njene priče o djetinjstvu i mladosti, o odlasku u partizane, o staroj Koprivnici i Koprivničancima, za otkrivanje inspiracija njenog pisanja. Svoj rodni grad je obožavala, a posebnu empatiju je gajila za male ljude. Grad joj se odužio medaljom 1998. godine.

Otišla je naša Božena s one strane oblaka. Zauvijek nas je ostavila 3. siječnja ove godine. Hvala joj na svemu, a obitelji Loborec i obitelji Levaković u ime Knjižnice i čitaonice "Fran Galović" i osobno ime izražavam najdublju sućut. Po želji pokojnice, njeno će tijelo biti kremirano nakon ispraćaja s koprivničkog Gradskog groblja danas u 13 sati, a urna će biti položena u obiteljsku grobnicu na koprivničkom groblju u krugu rodbine i prijatelja.

Maja GJEREK LOVREKOVIĆ

Društvo hrvatskih književnika

DRUGI POGLED

(za Boženu Loborec)

Vidiš li, kako u daljini nestaju labudovi,
Kao srebrni konfeti na vodi
I kako se lice anđela
Skriveno u oblaku okreće
Prema zaleđenom zrcalu i zemlji,
Kao svjetlost kroz napukle karike lanaca, slobodi.

To netko tiho prolazi šumom
Ne ostavljajući trag u snijegu.
Samo mu usne na čas zaškripe u nježan
Zvuk kojim zvono struže
O sivu vunu magle uz rijeku,
Kao srce o tihu brazdu izoranu umom
I bijeli je Bog ponovno stvaran,
Kao usklik dima iznad kuće na brijegu.

I već je prhnula ptica
Iz sna probuđena korakom
Od kog podrhtava rub zvijezda,
A snježna se grana savila

Kao bijela vjeverica ili ruka
Omotana čipkom, koja čeka
Duže od života, no kraće od suznog bljeska.

Nekog. U plaštu, srebrnom i zlatnom,
Nekog sa zemlje i s neba,
A on hoda, visok, među krošnjama,
I puni zrnca skrivenih cvjetova nadom
U kraljevstvo, koje zovemo Tajnom,
Uvijek kad ljubav ime svog doma zatreba.

Vidiš li, kako u daljini dižu se labudovi,
Pernate duše odjevene u otmjene ptice,
Kao da ih pomiče nevidljiva ruka
Onog, koji prolazi zamišljen uz Dravu,
Dok samo krila iscrtavaju njegovo lice
I osmijeh, što se uz smijeh pretvara u dugu,
I nose u nebo pogled suznih trepavica
Koji otapa kristalnu travu,
A prvu ljepotu, zauvijek, pretvara u drugu...